

Bringing the Convention closer to home
Là Convention à votre porte

Azilul¹

1. Concepte-cheie privind azilul și CEDO	1
2. Bariere în calea expulzării solicitanților de azil.....	2
3. Evaluarea riscului.....	3
4. Asigurări diplomatice și transfer intern	4
5. Grupuri vulnerabile.....	4
6. Condițiile de primire a solicitanților de azil	5
7. Detenția solicitanților de azil	5
8. Procedura de azil și căile de atac efective	6
9. Măsuri provizorii în temeiul articolului 39.....	7
10. Expulzările colective	7
11. Observații finale privind azilul și CEDO.....	7

1. Concepte-cheie privind azilul și CEDO

Timp de secole, oamenii au traversat teritorii vaste pentru a se stabili în Europa. Unii dintre ei vin în căutare de protecție internațională. Aceștia caută azil.

Nu este întotdeauna ușor de înțeles diferența dintre migranți, solicitanți de azil, refugiați și alte grupuri, mai ales atunci când acești termeni tind să fie utilizați în mod necorespunzător de către mass-media. Iată câteva concepte care nu ar trebui confundate.

Cuvântul „migrant” descrie o persoană care se mută dintr-un loc, o regiune sau o țară în alta. Termenul „solicitant de azil” se referă la un migrant care caută să obțină protecție internațională.

În Europa, protecția internațională poate lua forma statutului de refugiat sau a protecției subsidiare.

Statutul de refugiat este reglementat de Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților. Acesta este acordat de un stat străin unei persoane care are o temere bine fondată legată de persecuție în țara sa de origine pe motiv de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică.

În cazul în care un stat străin consideră că un migrant ar trebui să fie protejat, însă din motive care nu sunt enumerate în Convenția de la Geneva, acesta poate decide să acorde protecție subsidiară în locul statutului de refugiat.

¹ © Council of Europe/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2016
Curtea nu își asumă răspunderea juridică pentru conținutul acestui text.

Această Curte – Curtea Europeană a Drepturilor Omului – nu are competența să examineze aplicarea Convenției de la Geneva. Iar Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu prevede dreptul la azil. În principiu, dreptul de a controla intrarea, șederea și expulzarea cetățenilor străini le revine statelor.

Însă statele membre ale Consiliului Europei au obligația de a asigura oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor, inclusiv migranților, respectarea drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În acest scop, jurisprudența Curții impune anumite limitări privind dreptul statelor de a întoarce pe cineva de la frontierele lor².

2. Bariere în calea expulzării solicitanților de azil

Ce drepturi ale Convenției pot constitui bariere în calea expulzării unui solicitant de azil?

În primul rând, acestea sunt articolul 2 din Convenție, care garantează dreptul la viață, și articolul 3, care interzice tortura, tratamentele inumane ori degradante sau pedepsele. Nimeni nu poate fi trimis înapoi într-un loc în care există un risc real de a fi supus unui tratament contrar acestor prevederi. Acesta reprezintă principiul nereturnării. De exemplu, într-o cauză împotriva Regatului Unit, Curtea a constatat că deportarea a doi reclamanți în Somalia ar constitui o încălcare a articolului 3 din cauza crizei umanitare și a violenței generalizate din Mogadishu³.

În temeiul Convenției, interdicția prevăzută la articolul 3 este absolută. Aceasta înseamnă că răspunderea statelor membre ale Consiliului Europei de a proteja persoanele de alte naționalități împotriva unui astfel de tratament este întotdeauna angajată în cazul expulzării. Comportamentul anterior al reclamantului, oricât de nedorit sau periculos, nu poate fi, așadar, luat în considerare ca fiind un aspect fundamental⁴.

Articolele 2 și 3 din Convenție interzic, de asemenea, „returnarea indirectă”. Returnarea indirectă reprezintă expulzarea către un stat în care migranții se pot confrunta mai departe cu deportarea în lipsa unei evaluări adecvate a situației lor. Aceasta se aplică și în contextul Regulamentului Dublin al Uniunii Europene. Astfel, într-o cauză privind expulzarea din Belgia în Grecia, Curtea a statuat că, în cazul în care procedura de azil a unui anumit stat membru al UE este deficitară și nu oferă garanții eficiente împotriva expulzării arbitrare, alte state membre trebuie să se abțină de la returnarea solicitanților de azil în această țară în temeiul Regulamentului Dublin⁵.

Articolele 2 și 3 din Convenție pot fi de asemenea aplicabile atunci când persoanelor aflate într-o situație riscantă le este refuzată intrarea la o frontieră terestră⁶ sau atunci când sunt interceptate pe mare. De exemplu, Curtea a constatat că un grup de migranți interceptat pe mare de către autoritățile italiene nu ar fi trebuit returnat în mod expeditiv în Libia, unde se confruntau cu un risc real de tratamente contrare articolului 3. În schimb, aceștia ar fi trebuit să aibă posibilitatea de a solicita azil în Italia⁷.

Alte bariere în calea expulzării unui solicitant de azil pot rezulta din riscul unei încălcări vădite a articolului 5 sau a articolului 6 din Convenție din țara de destinație. Articolul 5 garantează dreptul la libertate și la siguranță, iar articolul 6 dreptul la un proces echitabil.

Aceste dispoziții pot fi aplicabile, de exemplu, în cazul în care statul de destinație ar reține în mod arbitrar un reclamant, fără a-l aduce în fața justiției, sau ar priva persoana respectivă de libertate pentru o perioadă considerabilă în urma condamnării printr-un proces în mod evident inechitabil. Cu

² *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, [9214/80](#), 28 mai 1985, § 67, seria A nr. 94, și *Saadi împotriva Italiei* [GC], [37201/06](#), §§ 124-125, CEDO 2008

³ *Sufi și Elmi împotriva Regatului Unit*, [8319/07](#) și 11449/07, 28 iunie 2011

⁴ *Saadi împotriva Italiei* [GC], [37201/06](#), CEDO 2008

⁵ *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei* [GC], [30696/09](#), CEDO 2011

⁶ *Gebremedhin [Gaberamadhien] împotriva Franței*, [25389/05](#), CEDO 2007-II

⁷ *Hirsi Jamaa și alții împotriva Italiei* [GC], [27765/09](#), CEDO 2012

toate acestea, în astfel de situații se aplică un prag foarte mare⁸. De exemplu, într-o cauză privind deportarea din Regatul Unit în Iordania, Curtea a constatat că posibilitatea unei detenții preventive de 50 de zile a fost mult prea scăzută față de perioada de detenție necesară pentru o încălcare vădită a articolului 5. Pe de altă parte, admiterea probelor referitoare la tortură în cadrul rejudecării unui proces penal ar echivala cu o denegare de justiție vădită, care ar încălca articolul 6 din Convenție⁹.

3. Evaluarea riscului

Pentru a constitui o încălcare a articolului 3 din Convenție, tratamentul trebuie să ajungă la un nivel minim de gravitate¹⁰. Atingerea acestui prag va depinde de toate împrejurările, inclusiv vârsta, sexul și starea de sănătate a reclamantului¹¹. Aceste elemente vor fi examinate cumulativ. Orice evaluare privind posibilitatea unui solicitant de azil de a se confrunta cu un risc de tratamente contrare articolului 3 trebuie să fie individualizată și bazată pe toate dovezile disponibile.

În temeiul Convenției, riscul de rele tratamente în țara de destinație trebuie să fie „real”, „previzibil” și „personal”. Acesta este motivul pentru care Curtea va solicita reclamantului migrant să indice împrejurările specifice care l-ar face personal vulnerabil la rele tratamente.

Aceste împrejurări specifice pot fi demonstrate prin informații despre rele tratamente anterioare în țara de destinație, prin intermediul acordării anterioare a statutului de refugiat din partea altor state sau prin intermediul evaluărilor efectuate de către Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați¹².

Acestea pot fi, de asemenea, demonstrate prin dovezi privind persecuția sistematică a unor persoane aflate în situații similare, cu condiția ca acest grup să poată fi identificat. De exemplu, Curtea a emis o astfel de hotărâre cu privire la membrii populației minoritare Ashraf din Somalia¹³.

Curtea a recunoscut, de asemenea, că expunerea unei persoane la o situație de violență generalizată de o intensitate excepțională poate fi suficientă pentru a concluziona că persoana se va confrunta cu rele tratamente pur și simplu ca urmare a prezenței sale în zona respectivă¹⁴.

Și în anumite împrejurări, expunerea unui solicitant de azil la sărăcie extremă sau condiții de trai deficitare poate constitui, de asemenea, o încălcare a articolului 3¹⁵. De exemplu, Curtea a constatat că condițiile din principalele tabere de refugiați din Kenya și Somalia, în special supraaglomerarea severă și accesul deosebit de limitat la adăpost, apă și canalizare au fost atât de cumplite, încât au atins pragul minim de severitate¹⁶.

Revine reclamantului sarcina de a furniza elemente de natură să dovedească faptul că există motive temeinice pentru a considera că, dacă ar fi expulzat dintr-un stat membru al Consiliului Europei, acesta ar fi expus unui risc real de rele tratamente în țara de destinație.

În cazul în care o astfel de dovadă este furnizată, revine apoi guvernului sarcina de a înlătura orice îndoieli cu privire la aceasta¹⁷.

⁸ *Mamatkulov și Askarov împotriva Turciei* [GC], [46827/99](#) și 46951/99, CEDO 2005-I

⁹ *Othman (Abu Qatada) împotriva Regatului Unit*, [8139/09](#), CEDO 2012 (fragmente)

¹⁰ *Soering împotriva Regatului Unit*, [14038/88](#), 7 iulie 1989, seria A nr. 161, § 100

¹¹ *Irlanda împotriva Regatului Unit*, [5310/71](#), 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25

¹² *Singh și alții împotriva Belgiei*, [33210/11](#), 2 octombrie 2012

¹³ *Salah Sheekh împotriva Țărilor de Jos*, [1948/04](#), 11 ianuarie 2007, și, *a contrario*, *Vilvarajah și alții împotriva Regatului Unit*, [13163/87](#) și al., 30 octombrie 1991, seria A nr. 215

¹⁴ *Sufi și Elmi împotriva Regatului Unit*, [8319/07](#) și 11449/07, 28 iunie 2011

¹⁵ *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei* [GC], [30696/09](#), CEDO 2011

¹⁶ *Sufi și Elmi împotriva Regatului Unit*, [8319/07](#) și 11449/07, 28 iunie 2011

¹⁷ *Saadi împotriva Italiei* [GC], [37201/06](#), 28 februarie 2008

Curtea a recunoscut că solicitanții de azil sunt adesea într-o situație specială, care ar putea necesita să le fie acordată prezumția de nevinovăție atunci când se evaluează credibilitatea declarațiilor lor și a documentelor justificative¹⁸.

4. Asigurări diplomatice și transfer intern

Țara care returnează poate solicita din partea țării de destinație asigurări diplomatice că persoana în cauză nu se va confrunta cu rele tratamente la întoarcerea sa. Astfel de asigurări pot reduce riscul, dar nu sunt suficiente în sine pentru a garanta protecție.

Importanța pe care o va da Curtea asigurărilor diplomatice într-un anumit caz depinde de împrejurările existente la momentul faptelor. Curtea va examina, mai întâi, dacă situația generală a drepturilor omului din statul de destinație nu exclude acceptarea oricărui tip de asigurări. Aceasta va lua apoi în considerare calitatea asigurărilor date și dacă – în lumina practicii statului de primire – acestea pot fi invocate¹⁹.

Un stat poate propune, de asemenea, transferul intern al reclamantului într-o zonă sigură din țara de destinație. Din nou, Curtea va efectua o evaluare detaliată pentru a stabili dacă persoana care urmează să fie expulzată poate efectiv să se deplaseze în zona respectivă, să fie admisă și se stabilească acolo²⁰.

Aceasta va include evaluarea aspectelor dacă locul de returnare este sigur, dacă drumul conține blocaje rutiere și dacă zonele de tranzit sunt sigure pentru a fi tranzitate de persoana respectivă în scopul de a ajunge la locul de destinație. Curtea va efectua, de asemenea, o evaluare a circumstanțelor individuale ale reclamantului²¹.

5. Grupuri vulnerabile

Cauzele supuse Curții sunt întotdeauna examinate ținând seama de situația individuală a fiecărui reclamant. Însă unii reclamanti pot aparține unor grupuri vulnerabile în mod inerent, iar Curtea a recunoscut că, din acest motiv, aceștia au nevoie de protecție specială²².

Astfel de grupuri vulnerabile pot fi minorități care au fost supuse în mod sistematic la rele tratamente sau anumite grupuri – precum copiii, femeile însărcinate, persoanele cu dizabilități sau persoanele în vârstă – care sunt recunoscute ca având nevoi speciale.

Statutul unui reclamant ca solicitant de azil este deosebit de important, deoarece există un consens larg la nivel internațional și european potrivit căruia solicitanții de azil aparțin unui grup de populație deosebit de vulnerabil și defavorizat, care necesită o protecție specială.

Statutul special al unui reclamant ca membru al unui grup vulnerabil poate influența obligațiile impuse statelor în ceea ce privește condițiile în care este primită o astfel de persoană și dacă această persoană poate sau nu să fie expulzată din țară.

Situația minorilor neînsoțiți care solicită azil este deosebit de importantă. Un exemplu este cazul unui băiat în vârstă de 15 ani din Afganistan care a solicitat azil în Grecia²³. Curtea a constatat că condițiile în care acest minor neînsoțit a fost deținut inițial și eșecul ulterior al autorităților de a avea grijă de el după eliberare au constituit un tratament degradant, cu încălcarea articolului 3 din

¹⁸ *Salah Sheekh împotriva Țărilor de Jos*, [1948/04](#), 11 ianuarie 2007, și *R.C. împotriva Suediei*, [41827/07](#), 9 martie 2010

¹⁹ *Othman (Abu Qatada) împotriva Regatului Unit*, [8139/09](#), CEDO 2012 (fragmente)

²⁰ *Salah Sheekh împotriva Țărilor de Jos*, [1948/04](#), 11 ianuarie 2007

²¹ *Sufi și Elmi împotriva Regatului Unit*, [8319/07](#) și [11449/07](#), 28 iunie 2011

²² *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei* [GC], [30696/09](#), CEDO 2011

²³ *Rahimi împotriva Greciei*, [8687/08](#), 5 aprilie 2011

Convenție, mai ales că adolescentul a fost lăsat fără adăpost timp de mai multe zile înainte de a fi asistat de un ONG local.

6. Condițiile de primire a solicitanților de azil

Articolul 3 din Convenție impune ca statele care primesc solicitanți de azil să le asigure cazare și condiții materiale decente acelorora care sunt săraci și care depind în totalitate de sprijin din partea statului.

În hotărârea sa de referință în această privință²⁴, Curtea a constatat că Grecia nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul articolului 3, deoarece nu a asigurat reclamantului condiții de primire adecvate în cursul procedurii de azil. Ce elemente au condus Curtea la o astfel de concluzie? În primul rând, condițiile de supraaglomerare severă și salubritate inadecvată din centrul de primire a migranților în care reclamantul a fost deținut inițial. În al doilea rând, faptul că, după eliberarea sa, bărbatul a trăit timp de mai multe luni într-un parc, într-o stare de sărăcie extremă, în imposibilitatea de a-și satisface majoritatea nevoilor de bază. Și, în al treilea rând, considerentul că această situație a fost chiar înrăutățită, deoarece reclamantul a trăit într-o stare constantă de teamă de a nu fi atacat și jefuit și deoarece nu a existat nicio posibilitate de îmbunătățire a situației sale.

Într-o altă cauză de acest tip²⁵, împotriva Elveției, Curtea a constatat că condițiile de primire pentru solicitanții de azil din Italia nu au fost, în general, nici pe departe atât de critice precum cele din Grecia. Prin urmare, acestea nu puteau constitui în sine o acoperire pentru toate expulzările către această țară. Totuși, Curtea a considerat că reclamanții erau într-o situație specială, fiind o familie de opt persoane cu șase copii minori, inclusiv un sugar. Prin urmare, s-a concluzionat că, chiar în absența unor defecte sistemice, era de datoria autorităților statului care a expulzat să obțină asigurări din partea statului de destinație că la sosirea lor reclamanții vor fi primiți în spații locative și în condiții adaptate vârstei copiilor, precum și că familia va fi ținută împreună.

7. Detenția solicitanților de azil

Convenția Europeană a Drepturilor Omului permite statelor să controleze libertatea resortisanților străini într-un context de imigrare. Astfel, în anumite împrejurări, migranții, inclusiv solicitanții de azil, pot fi deținuți până când un stat le acordă autorizația de a intra sau de a rămâne în țară.

În temeiul articolului 5 alineatul (1) litera (f) din Convenție, migranții pot fi privați de libertate numai în conformitate cu o procedură prevăzută de lege, iar măsura poate fi justificată numai din două motive: pentru a împiedica intrarea neautorizată pe teritoriul național sau în scopul expulzării.

Pentru a evita ca detenția să fie considerată arbitrară și contrară Convenției, aceasta trebuie să se desfășoare cu bună-credință. Ce înseamnă acest lucru? Că o astfel de detenție trebuie să fie în strânsă legătură cu scopul împiedicării intrării neautorizate sau al expulzării; că locul și condițiile de detenție trebuie să fie adecvate; și că durata detenției nu trebuie să depășească ceea ce este necesar în mod rezonabil pentru scopul urmărit²⁶. O astfel de detenție va înceta să mai fie legală în cazul în care procedurile nu sunt desfășurate conform cerințelor legale²⁷ sau în cazul în care nu mai există posibilitatea reală a expulzării²⁸.

Potrivit articolului 5 alineatul (2) din Convenție, solicitanții de azil deținuți trebuie să fie informați cu promptitudine cu privire la motivele deținerii²⁹ într-o limbă pe care o înțeleg. Iar articolul 5 alineatul

²⁴ *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei* [GC], [30696/09](#), CEDO 2011

²⁵ *Tarakhel împotriva Elveției* [GC], [29217/12](#), CEDO 2014 (fragmente)

²⁶ *Saadi împotriva Italiei* [GC], [37201/06](#), CEDO 2008

²⁷ *Chahal împotriva Regatului Unit*, [22414/93](#), 15 noiembrie 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-V

²⁸ *Mikolenko împotriva Estoniei*, [10664/05](#), 8 octombrie 2009

²⁹ *Louled Massoud împotriva Maltei*, [24340/08](#), 27 iulie 2010

(4) prevede accesul la o instanță, care trebuie să decidă într-un termen scurt³⁰ cu privire la legalitatea deținerii acestora după o examinare detaliată a tuturor faptelor³¹, și care trebuie să revizuiască periodic deținerea în cazul în care aceasta a fost prelungită.

Problema dacă privarea de libertate este conformă cu cerințele Convenției este evaluată în lumina circumstanțelor individuale ale fiecărei cauze. În practică, privarea de libertate a minorilor – însoțiți sau nu – poate fi doar rareori justificată³².

8. Procedura de azil și căile de atac efective

Articolul 6 din Convenție și întreaga sa gamă de drepturi procedurale care garantează dreptul la un proces echitabil nu sunt aplicabile procedurilor de azil sau de expulzare. Însă articolul 13 din Convenție, care garantează dreptul la o cale de atac efectivă, este aplicabil. Întrucât articolul 13 nu este o dispoziție autonomă, acesta poate fi invocat numai în cazul în care reclamantul a formulat de asemenea o plângere plauzibilă în temeiul unei alte dispoziții din Convenție, precum plângerea referitoare la riscul de rele tratamente contrare articolului 3.

Care sunt, în acest caz, cerințele Convenției cu privire la procedura de azil?

În primul rând, Curtea a constatat că persoanele trebuie să dispună de informații adecvate cu privire la procedura de azil care trebuie urmată³³. Aceasta presupune existența unui sistem fiabil de comunicare între autorități și solicitanții de azil³⁴. Mai mult, persoanele trebuie să aibă acces efectiv la o astfel de procedură. Acest lucru, la rândul său, poate necesita disponibilitatea unor interpreți și accesul la asistență juridică.

Atunci când evaluează dacă reclamantii au acces la o cale de atac efectivă, Curtea va examina în mod normal sistemul intern în ansamblul său. Aceasta a constatat că: „Deși o singură cale de atac nu satisface pe deplin pe cont propriu cerințele articolului 13, ansamblul căilor de atac prevăzute de legea internă poate face aceasta”³⁵.

O cale de atac efectivă trebuie să fie disponibilă în legislație și în practică³⁶.

Autoritatea națională competentă nu trebuie neapărat să fie una judiciară, însă competența și garanțiile oferite de aceasta vor fi luate în considerare la examinarea efectivității căii de atac. O astfel de autoritate națională trebuie să fie independentă și să efectueze o examinare atentă și riguroasă³⁷ a cererii de azil, precum și să examineze fondul cauzei³⁸.

O atenție deosebită este acordată rapidității căii de atac, întrucât efectivitatea acesteia poate fi compromisă de termene prelungite și o durată excesivă³⁹.

Pe de altă parte, o prelucrare rapidă a cererii de azil a unui reclamant nu ar trebui să fie prioritară în raport cu efectivitatea garanțiilor procedurale esențiale privind protecția acestuia împotriva expulzării arbitrare. Un termen nejustificat de scurt pentru depunerea unei cereri, precum în contextul procedurilor accelerate de azil, poate submina exercitarea și efectivitatea căii de atac. De exemplu, într-o cauză privind deportarea unui cetățean sudanez din Franța, Curtea a constatat că

³⁰ *Sławomir Musiał împotriva Poloniei*, [28300/06](#), 20 ianuarie 2009

³¹ *Nikolova împotriva Bulgariei* [GC], [31195/96](#), CEDO 1999-II

³² *Rahimi împotriva Greciei*, [8687/08](#), 5 aprilie 2011, *Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei*, [41442/07](#), 19 ianuarie 2010 și *Mubilanzila Mayeka și Kaniki Mitunga împotriva Belgiei*, [13178/03](#), CEDO 2006-XI

³³ *Abdolkhani și Karimnia împotriva Turciei*, [30471/08](#), 22 septembrie 2009

³⁴ *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei* [GC], [30696/09](#), § 301, CEDO 2011

³⁵ *Gebremedhin [Gaberamadhien] împotriva Franței*, [25389/05](#), CEDO 2007-II

³⁶ *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei* [GC], [30696/09](#), CEDO 2011

³⁷ *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei* [GC], [30696/09](#), § 293, CEDO 2011

³⁸ *Chahal împotriva Regatului Unit*, [22414/93](#), 15 noiembrie 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-V

³⁹ *De Souza Ribeiro împotriva Franței* [GC], [22689/07](#), CEDO 2012

termenul de cinci zile pentru depunerea inițială a unei cereri de azil și cel de 48 de ore pentru a contesta decizia ulterioară de expulzare au fost mult prea scurte. Acestea, împreună cu alte elemente ale cauzei, au făcut să devină practic neefectivă calea de atac, cu încălcarea articolului 13 coroborat cu articolul 3 din Convenție⁴⁰.

Articolul 13 impune, de asemenea, un efect suspensiv automat al căii de atac – cu alte cuvinte, expulzarea planificată trebuie să fie suspendată în așteptarea hotărârii definitive⁴¹. Simpla posibilitate de a solicita un efect suspensiv sau o cale de atac care are un astfel de efect numai „în practică” nu este suficientă⁴².

9. Măsuri provizorii în temeiul articolului 39

Atunci când formulează o cerere adresată Curții, reclamantii pot solicita acesteia să indice statului pârât o măsură provizorie în temeiul articolului 39 din Regulamentul Curții în sensul că statul pârât trebuie să se abțină de la returnarea reclamanților către țările în care aceștia se confruntă cu un risc iminent de vătămări ireparabile. Cererile privind măsuri provizorii vor fi acordate numai în circumstanțe excepționale. Însă, în cazul în care este indicată o măsură prevăzută la articolul 39, statul pârât are obligația de a se conforma acesteia. În caz contrar, acesta ar putea fi considerat răspunzător pentru încălcarea articolului 34 din Convenție pentru motivul împiedicării dreptului la acțiune⁴³.

10. Expulzările colective

Garanții procedurale suplimentare referitoare la expulzările colective sunt prevăzute la articolul 4 din Protocolul nr. 4 la Convenție. Trebuie efectuată o procedură de identificare, iar circumstanțele individuale ale fiecărui solicitant de azil dintr-un grup trebuie evaluate în mod corespunzător. În caz contrar, se va considera că expulzarea este colectivă și, prin urmare, că încalcă această dispoziție. În cauza citată anterior privind o interceptare pe mare împotriva Italiei⁴⁴, Curtea a constatat că articolul 4 din Protocolul nr. 4 este de asemenea aplicabil în cazul expulzării unor străini într-o țară terță care se realizează în afara teritoriului național.

11. Observații finale privind azilul și CEDO

Astfel cum se arată în această prezentare, statele membre ale Consiliului Europei sunt îndreptățite să stabilească care dintre solicitanții de azil se califică pentru protecție internațională. Nu este sarcina Curții Europene să se pronunțe pe fond cu privire la cererile individuale de azil. Totuși, în exercitarea controlului asupra propriilor frontiere, statele trebuie să acționeze în conformitate cu standardele CEDO și cu principiile care decurg din vastul volum al jurisprudenței Curții pentru a garanta respectarea drepturilor omului în ceea ce privește solicitanții de azil.

Toate cauzele la care se face referire în această prezentare pot fi găsite în baza de date HUDOC⁴⁵. Informații suplimentare sunt disponibile pe site-ul Curții⁴⁶ și în materialele de formare relevante ale

⁴⁰ *I.M. împotriva Franței*, [9152/09](#), 2 februarie 2012

⁴¹ *Čonka împotriva Belgiei*, [51564/99](#), CEDO 2002-I, și *Gebremedhin [Gaberamadhien] împotriva Franței*, [25389/05](#), CEDO 2007-II

⁴² *Gebremedhin [Gaberamadhien] împotriva Franței*, [25389/05](#), CEDO 2007-II

⁴³ *Mamatkulov și Askarov împotriva Turciei* [GC], [46827/99](#) și [46951/99](#), CEDO 2005-I

⁴⁴ *Hirsi Jamaa și alții împotriva Italiei* [GC], [27765/09](#), CEDO 2012

⁴⁵ <http://hudoc.echr.coe.int>

⁴⁶ www.echr.coe.int

HELP⁴⁷, Programul Consiliului Europei privind educația în materie de drepturile omului pentru profesioniștii din domeniul juridic.

⁴⁷ www.coe.int/help